

الرشاد

س ۱ ۰ ۳ ۱

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم ديني ، علمي ، ادبي ، سياسي هفته لق مجموعة اسلاميه در
اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

صاحب و مدير مسئول : ع . اشرف اديب

جلد ۲ - ۹

۲۵ تشرين اول ۱۳۲۸

پنجشنبه

۲۸ ذى القعدة ۱۳۳۰

عدد ۲۶ - ۲۱۸

سجده ایدیورسکر . خطاب عتاب آمیزی همان خطابت و حماست
عسکریه عنوان اتخاذ اولونسه بجا در .

— ۸ —

عثمانی سردار لرندن برینه « سوارینک سلاحیمی ، یوقسه آتیمی
مقدمدر ؟ » دیو ایراد اولونان سؤاله جواباً « آت سوارینک جانی ،
سلاح جانک محافظه سیدر . جان اولما یخه سلاح نه لزوم قالیر ؟ » دیمش .

— ۹ —

ثانی ملوک آل عثمان سلطان اورخان حضرتلرینک هنگام سلطنتده
شهرزاده سلیمان پاشانک روم ایلی قطعه سینه صوقولوبده آق دکر
بوغازینک کلیدی مشابه سنده اولان کلیبولی و سائر موقعلری ضبط
ایدیشندن استانبول ایمپراطوری (ییزانتن) دولتنک عثمانی ائده محو
اوله جغنی عقلی کسمکله تشبثات واقع سندن برثمره مفیده حاصل ایده .
میه جگنی ادراک ایده درک عثمانیلری روم ایلی قطعه سندن سورمک اوزره
عساکر یشمار ایله متفقین اردوسنک کلیدکه اولدقلری مرحوم
مشارالیه خبر آغلله رؤسای عساکری طویلا یوب شووجهله برخطبه
مؤثره ایراد ایله دی :

« ای مجاهدلر بویله بر اجنبی ممالکنده بزم کبی قلیل العدد مجاهدلرک
آز وقت ایچنده مظهر اولدیغمز بونجه فتح و ظفر مجرد حسن ینتمزه مکافه
امداد و توفیق الهی ثمره سی اولدیغنده اشتباه یوقدر . شمدی اوزریمزه کلن
عسکر اگرچه کثرتلیدر ، دهشتلیدر ؛ لکن بزی بو آنه قدر دشمنلریمزه
غالب ایدن عون ربانیدن امیدمز منقطع دکدر . معلومدرکه امانز اعلا ی
کله اه العلیا و فی سبیل اه شهادت در . بو بزم ایچون سعادت عقبار . شاید بو آرقده
بم وقام وقوع بولورسه اولیه که دشمندن یوزچو بره سکر . زیرا پیلیرسکرکه
شریعت اسلامیه ده « فرار عن الزحف » کبائر ذنوبدندر . »

سردار مشارالیه برکون قضا اولومنه اوغرامش و متفقین اردوسی
دخی طاعنلر کبی کلوب چاشم ایدی . عثمانی اردوسی کندیلرینک
اضعاف مضاعفی اولان بو اردونک قارشیسنده هزیمته یوز طومش
ایکن سردار مرحومک بر قاج کون اقدام ایراد ایلش اولدینی خطبه سنی
نامداران رؤسا یاد و تحظر ایدرک بر غیرت فوق العاده اظهار ایتلریله
بتوفیقہ تعالی عثمانی اردوسی مظهر مظفریت اولدقدن باشقه بو
وقوعات آل عثمانک روم ایلی قطعه سنده تمکن و تملکنه بر مقدمه معظمه
اولشددر .

— ۱۰ —

بیک یوز الی سینه سی نمچه لی طرفندن محاصره الی بنالوقه
قلعه سی امدادینه کیدن اردوی هایونک سردار عالی تباری بولنان ذات
اردوی هایونک اون مثل بولونان دشمن اردوسنه بر بچق ساعت قدر
تقرب ایدوب بالجمله عسکر و امرا ایله لازم کلنلره « آغالرم ، بابالرم ،
بکیتلرم » دیهرک آیری آیری التفاتدن صوکره جمله سینه خطاباً شووجهله
برخطبه ایراد ایدر :

« ای غازیلر !

بوکونده بن دخی سزکله برابر جناب بارینک برعبد عاجزی یم . ایشته
بوکون دین مبین یولنه قربان اوله جق ، ولی انعمتمز ، باعث استراحت
واسایشمز پادشاه اسلام افندیمرک اوغورینه باش و جان فدا ایده جک کونددر .

همیسی آج ، بر بارملر یوق ، قادین ارکک جیپلاق ؛
سوقاغک اورتیه سی او ، قالدیریمک صیرتی یاناق .
کزیور چیکنه یه درک بونلری یه زلرجه و بک ؛
صاتیلق جوهر ناموس آریور : کار ایده جک !
سن ایشک یوقسه نماز قیلماق ایچون مسجد آرا ..
کیمی جا علرک آرتق قوجه مان بر اوپرا ؛
کیمنک کوکسینه حاج ؛ بویته طاقشلر چاک ؛
کیمی اولمش بالو ویرمک ایچون اغلا میدان ؛
اورویور باندو شوقارشیمده طوران منبرده ؛
او ، سزک سجده یه باش قویدیفکر ، مرمرده ،
دیشی ، ارکک بر آلا ی بوقلی آیاق دانس ایدیور ..
عشوملر ، قهقهه لر قبه یی کو مبورده دیور !
حولی ناشدن باشه سکر جه دینلجیله طولو ..
اسکی صاحب لری ملکک قاپامش لده یولی ،
آل آچوب یالوار بیورلر یکی صاحب لری نه ! [۱]
.....
.....
.....

بو سزک آغلامکز ، بکزه دی بردیکرینه :
اندلس ناجی آلتدن آلتان بختی قاره ،
صاووشورکن ، اوکوزل ملک ییروب اغیاره ،
طیرمانیر ، بر قایانک صیرتنه ، اطرافه باقار .
براقوب چیقیدینی جنت کبی زمرد اووالر ،
باشلار آغلا تمایه بیچاره یی هونکدر هونکدر !
قارشیدن والده سلطان بونی بک حقلی کورر ،
دیرکه : « چاریشمادک ارکک کبی دشمنلرله .
شیمدی ، هیچ یوقسه ، قادینلر کبی اولسون آغلا ! »

[۱] بر زماندن بری ایچین ایچین آغلایان جماعت بو لوحه نک قارشیسنده
فریادینی ضبط ایده مدی . معبدک ایچی بر محشر کریان حالتی آلدی . او های
وهوی آره سنده اختیارک ، بر مدت ، نه سوبلدیکی ایشیدیلهمدی . نهایت ،
اوده بش اون دقیقه بکله مه یه مجبور اولدی .

مَقَالَات

عثمانی مناقب حریه سندن برنبذه

پادشاه و سردار لرمن عسکره فصل قوه معنویه و بر پیورلردی ؟

— ۷ —

محاربه ده دشمنک دانه لری اطرافه کلیدکه دهشتدن یه زی قویون
برلره قپانان عسکرلره حضرت فاتحک : « پت پرستلر ! دمیر پارچه سینه

عرب تاریخ‌نویسان (شام) و آثار غربیه کورین سوریه (Syrie) اسمی قدیم؛ شمیدی بیروت و حلب و لایتریه جبل لبنان متصرفلک اشغال ابتدیی اراضی وسیعیه اطلاق اولوردی . آسیای صغرانک آغوش صمیمینه آیلیمق ایسته‌یورمش کبی شماله طوغری ایلرله‌مش اولان بوقطعه غبرا ، شرقاً الجزیره و برالشامک حار و آتشین وادیلرله احاطه ایدلمشدر .

عرب جهتندن ایسه قرون اولی بریلرینه موعده وصال اولان آق دکنزک موجات نوازشیله نوشین بوسه‌لره مستغرق اولمقده‌در . جنوب طرفلرنده ایسه طورسینا و صحرای تیهه قدر امتداد ایدر .

اسکیدنبری سوریه نامی آلتنده یاد ایدیلن بوقطعه ، بعضی رلرنده الک منبت ، الک محصولدار اراضی یی ، بعضی طرفلرنده چوراق و بی پایان قوم چوللرینی ، بعضی جهتلرنده ایسه یوکسک و قارلرله‌مستور شاهق‌لری جامعدر .

نهرالشریعه ، نهرالعاص ، نهر ابراهیم کبی انهارله ریان اولان سوریه ، اقالیم مختلفه‌ده نشو و نما بوله‌بیلن هر نوع نبات و اشجاری یتیشدیره‌بیلیمک استعدادی حائزدر . و اسفاکه اهالیسنک جهالت و بداوتی یوزندن الک زنکین بر معموره اولمغه نامزد بولسان بوقطعه بهشتی‌ک اکثر طرفلری بون بر خرابه‌زار سفالت ، برفیقای عقابت حالی آلمشدر . شرق و جنوب طرفلرینک ریاح آتشیینه کذرکاه اولان بی پایان قوم چوللرینه مقابل ، شمال و غرب جهتلرنده یوکسک اووه‌لر ، منبت واحه‌لر ، دثمی قارلرله مستور تلال و جبال واردر . بحرسفید و رسانی ایسه جهانک الک زنکین ، الک تجارتگاه ربقه‌سی اولمغه مستعد بر اقالیم دلربادر .

تاریخ سوریه اهالی قدیمه‌سی ، اقوام سامیه‌دن عد ایتیمکده‌در . قدیم سوریه‌لیر عینی جنسیدن ، عینی عرقدن اولدقلری حاله طبیعت ، طرز حیات ، صورت معیشت و درجه مدنیته آره‌لرنده یک بویوک فرقلر اولمدینی تدقیقات تاریخیه‌دن آکلاشیلور . عینی فرقلرک بارز ایزلرینی بوکون بیه مشاهده ایتیمک قابیلر . بوفرقلرک اراضی‌نک وضعییدن ، محیط و اقلیمک تحوّلدن نشأت ایتیش اولدقلرینه حکم ایتیمکدن باشقه چاره یوقدر .

فی الحقیقه حدودینی یوقاریده چیزمش اولدیغمز سوریه قطعه‌سی قدر تحولات اقلیمیه عرض ایدن ملکتلر یک نادردر . دکنز سواحلتده یاشایان انسانلر طبیعتیه تمدنه ، تجارتیه داها زیاده مستعد بولنورلر . منبت اووه‌لرده زراعت و یاچوبانلقله امرار حیات ایدن انسانلرله ، قبالقلرده مسکون جبال خلقنک و یاچوللرده طولاشان بدویلرک طبیعت ، طرز حیات ، صورت معیشتجه برلرندن فرقلی اوله‌جقلری شبه‌سزدر .

محیطک طبایع اقوام اوزرینه اولان تأثیری حدّ شایان اهمیتدر . صوغوق و یابس بر اقالیم عزم و شدتی آرتیرر ، چالیمق آرزولری اوپاندیرر ، مقصده وصول ایچون انسانده کی فکر ثباتی تقویه ایدر .

دشمنه ظفر ، ثبات قدم و شدته صبر و متانتله اوله کلدیکی مجرب و متردد . کورهم سزی دین محمدی یولنده نه کونا خدمت و پادشاه اوغورنده نه وجهله اظهار شجاعت ایدر سیکز ...»

بونطقک شدت تأثیریه اوکون عسکر اسلامده کوربان شجاعت فوق‌العاده بر مظهریت عظیمه‌یی انتاج ایله مشدر .

— ۱۱ —

قینزه قلعه‌سنک هنگام محاصره‌سنده دشمن عسکرینک کال شدته قلعیه هجوملرینه دائر حاضر قلر کورمکده اولدینی غازی مشهورتریا کی حسن پاشا مرحوم حس ایتیمکه عموماً عسکری بریره جمعه بر عالی دیوان ترتیب ایدرک شومقدمات ایله مجاهدینی تشجیع ایلدی :

«ای غازیلر !

دشمنک حرکاتنده هجوم اماره‌لری کوریلور . ماتپوسک اردوسیه برابر بورایه کلشنه باقیلیرسه سرداریمز یا انلرک دیدیکی کبی مغلوب اولمش و یا خود بنم ظم کبی سفر موسمی کچدیکندن بوقلعه‌یی سزک غیرتکزه امانت بر اهرق مشتایه دونمش . حقیقت حال هر هانکیسی اولورسه اولسون بز بوراده سردار ایچون حرب ایتیمورز . الحمدلله مسلمانز . مقابله‌مزه کلن دشمنله وظیفه جهادی اجرا ایتیمک اوزریمزه فرضدر . پادشاه‌قولی یز . ولی نعمتمز اولان خلیفه‌اسلامک برقلعه‌سی دکل ، بر آووج طویرانی ایچون جائزی فدا ایدرک یدیکمز اتمکی کندیمزه حلال ایتیمک جمله‌مزه واجبدر . ملتیم سرحدک امنیتنی بزدن بکلیور . ایکی قوم آراسنده آجیلان میسدان مبارزه‌نک قراری بزم غیرتمز و بره‌جک . اوچ آیدر آچ‌قالدق ، یا صدق‌یرینه‌قلیچه یا صلا ندق . بوقدر اخوانز کوزیمزک اوکنده شهید اولدی . ایچمزه یاره‌یمدک انسان قالمادی کله‌لر ایچنده یووارلاندق . بوقدر همتک ، بوقدر غیرتک نتیجه‌سنی بوکون کوره‌جکمز ، الحمدلله جمله‌کن بیلیرسکمز که دشمن قارشیدنده وفات ایدنلریمز شهید اولور ، قالدنلریمز کرک دنیاده و کرک آخرتده نجات و سلامت بولور . بن بودشمنک هجومی بیلیم . برکره یوزی دونرسه مغلوب اولدینی کوندر . برلرکیزده ثبات ایدک ، ایلمک هجومسیدن ییلمایک ، اندن صوکره بعون‌الله نصرت‌بزمدر ...»

دیو اغلایه‌رق آق صقالی اوزرینه اینجودانه‌سی کبی یاش دوکدی و غزاة موحدینک سلامتته خیر دعایر ایلده‌دی . نهایت فرداسی کونی دشمن هجومه ابتدار ایلده‌دی . درت دفعه سپرله چیقه‌ش ایکن ینه طرد اولوندیلر . یدی ساعت شدتلی بر هجومدن صوکره دشمن رجعت ایدوب عسا کراسلامیه سپرلردن طیشاری فی‌رلایه‌رق آز بر زمان ایچنده حسن پاشانک حضورینه روایت صحیحیه اوزره اون سسکز بیک کله کتیردیلر . مجروحلری بوکا قیاس اولونه .

اسبق بروسه مبعوثی

محمد طاهر

فلسفه

اسلامده فن و فلسفه

سوریه‌نک ماضیه بر نظر

بشریتک بعضاً تمدینی ، بعضاً ده خونین احتراضلرینه بر ساحت تصادم وجدال اولان سوریه قطعه‌سی ، ترقیات فکریه و تکاملات روحیه‌نک مهد اولینی صاییلور .